

הרשות הפלסטינית בכאוס: האם ישראל ערוכה ל"יום שאחרי" אבו מאזן?

written by רות וסרמן לנדה | 23.11.2024

עם כל כך הרבה זירות להתמודד מולן במלחמה הנוכחית, נדמה שלרגע כמעט ונשכח הכאוס שמאפיין את גזרת איו"ש. מי שעומד בראש הרשות הפלסטינית, **מחמוד עבאס**, נושק לגיל 90 ואינו בקו הבריאות. גם הרשות שבראשה הוא עומד כבר אין-ספור שנים מושחתת מן היסוד ושנואה בידי רוב העם. חלקו בשל תפיסות דתיות קיצוניות והזדהות עם תנועת חמאס או דומותיה, וחלקו משום שמאס בשחיתות הבוטה בקרב הנהגת פת"ח.

חולשתה של הרשות הפלסטינית, כתוצאה ממדיניות החלשה מכוונת של ממשלת ישראל לאורך השנים האחרונות, לצד השחיתות וההיבריס שמכרסמים במנהיגות הפלסטינית כבר שנים, תרמה ליצירתם של ואקום שלטוני והיעדר שליטה ברחוב הפלסטיני. כצפוי, הרפובליקה האסלאמית של איראן מיהרה להיכנס לתוך הוואקום הזה, כפי שהיא נוהגת לעשות במדינות רבות באזור, ובכלל זה בסוריה, עיראק, תימן, לבנון ועוד. דפוס הפעולה של המשטר האיראני הוא הקרסת מדינות לתוך עצמן במישור הצבאי, הכלכלי והחברתי.

במישור החברתי, היא נוהגת להעמיק שסעים שקיימים ממילא כמעט בכל חברה ולהגביר מתחים פנימיים כדי ליצור קרע בין חלקים שונים של אותה החברה. ואז, מתוך הכאוס והיעדר השליטה, היא נוהגת לחדור פנימה ולהשתלט על האוכלוסייה ומשאביה, תוך שימוש בזרוע מקומית. כך בדיוק פועל המשטר האיראני זה שנים גם באיו"ש, תוך בניית כוחם של חמאס והג'יהאד האסלאמי והברחת אמצעי לחימה רבים אליהם דרך שטח ירדן, למורת רוחו של המשטר הירדני.

במקביל, האוכלוסייה המקומית ניזונה ממערכת חינוך מסיתה ומאינדוקטרינציה קשה נגד ישראל, היהודים והמערב, וזאת אף שכספי סיוע רבים זורמים לתוך הרשות הפלסטינית עשרות שנים דווקא ממדינות המערב ובראשן ארה"ב. סוכנות האו"ם לטיפול ב"פליטים" הפלסטינים, אונר"א, שרק לאחרונה הוצאה מחוץ לחוק בכנסת ישראל, פועלת עשרות שנים גם ביהודה ושומרון. אותה סוכנות או"ם היא למעשה גוף הביצוע שמעביר את כלל התכנים המסיתים לאוכלוסייה המקומית ומסייעת, בפועל, ב"גידול" דורות חדשים של נוער מוסת ואכול שנאה כלפי העם היהודי.

בהיעדר מדיניות סדורה מצד ישראל בעשורים האחרונים בהקשר למרחב המדובר, המצב רק הלך והתדרדר, והגיע למעשה לכדי הפיכתו לטריטוריה חסרת הנהגה אפקטיבית עם אוכלוסייה מוסתת וחדורת מוטיבציה לבצע פיגועים בעורף הישראלי. נכון להיום, חלק גדול מהפלסטינים המתגוררים במרחב גם אינם חווים את ההרס והחורבן שחווים אחיהם ברצועת עזה ואינם ממהרים להפנות אצבע מאשימה נגד חמאס בכל הנוגע לגורל הרצועה. האשמה, מבחינתם,

מופנית בעיקר כנגד ישראל, כפי שעולה מסקרים שבוצעו אצלם בשנה האחרונה, גם בעקבות זוועות 7 באוקטובר.

בנוסף, בשל המצב הביטחוני והחשש הכבד מפיגועי טרור נסגרו הדרכים החוקיות לקבלת אשרות עבודה לפלסטינים בתוך ישראל. אף שהחלטה נכונה ומותאמת לנסיבות הנוכחיות, הרי שהחנק הכלכלי משחק לטובת הקבוצות הקיצוניות שמזינה ומעודדת איראן, וכך מתמלאות שורותיה של תנועת חמאס, ועשרות ארגוני ג'יהאד צמחו שם כמו פטריות לאחר הגשם (לפחות כ-30).

פעילות צה"ל בתוך יהודה ושומרון, ובכלל זה המבצעים התכופים בטולכרם ובערים פלסטיניות נוספות והגברת הנוכחות הצה"לית לאורך גדר המערכת, מבורכת ותורמת להפחתת האיומים, אך אין בה כדי לסתום את הגולל על הקיצוניות המבעבעת בשטח, על המשך הברחות האמל"ח דרך ירדן, על המשך החינוך המסית ועל המשך פעילותה של איראן בקרב האוכלוסייה המקומית, כאילו היה זה מגרש המשחקים הפרטי שלה.

לגבש קואליציה אזורית

כל האמור לעיל הוא למעשה התפאורה ל"יום שאחרי" לכתו של מי שעומד כיום בראש הרשות הפלסטינית, וזה יכול להיות בכל רגע נתון. מדובר בשטח הנמצא במרחק נגיעה מיישובים יהודיים כמו בת חפר, כוכב יאיר וכפר סבא, שמזכיר את עיראק ואת אפגניסטן לאחר נסיגת האמריקאים: כאוס מוחלט, או במילים אחרות ג'ונגל שבו החזק שולט.

האם אנו ערוכים לכך? האם קיים ארגון או גורם כלשהו שיוכל להשליט סדר באותו הג'ונגל ביום שאחרי, בעוד שורה של מנהיגים פלסטינים ממתנינים לרגע שבו יעוטו על הנהגת המרחב, רגע לאחר לכתו של אבו מאזן? האם מדינת ישראל מנהלת קמפיין משמעותי בקרב מקבלי ההחלטות בזירה הבינלאומית, ובראשם ארה"ב, בכל הנוגע להתניית כל סיוע עתידי בשינוי מוחלט של מערכת החינוך האיומה הנהוגה במקום? האם מתגבשת קואליציה אזורית במסגרת מדינות הסכמי אברהם לטיפול בפצצה המתקתקת הזו, המאיימת על יציבותם וביטחונם של אזרחי מדינת ישראל, אך גם על יציבותן של כלל המדינות במרחב?

לאיחוד האמירויות ולערב הסעודית אין כל עניין לאפשר לאיראן השנואה להרחיב את השפעתה, ולמרות ההססנות המובנת בקרבן בנוגע לכניסה לזירה הפלסטינית הסבוכה והמסוכנת, יש להן אינטרסים מובהקים שמצדיקים נקיטת צעדים אופרטיביים לייצוב רצועת עזה, יהודה ושומרון ואף ירדן, שכן הן מבינות היטב שזירות אלו, שבהן קיים רוב פלסטיני מוסת, הן מגרש משחקים נוח בעבור איראן.

פורסם במעריב, בתאריך 23.11.2024.